

Kallid emad ja vanaemad!

Ma tahan täna kõnelda sellest sidemest, millega ema köidab kokku rahvuse ja pere. Sidemest, millega ema köidab erinevad põlvkonnad ühte püsiväärtustega, mis hoiavad elus inimlikkust ja usaldust.

Eelmisel aastal emadepäeval rääkides tundsin muret, et naised jäävad Eestis liiga sageli üksi kandma oma muresid, oma pere muresid ja oma lähedaste muresid.

Ma ütlesin, et meil on vaja palju enam leida ja suisa nõuda ka rõõme, mida argipäev oma põues peidab: koostegemise rõõmu, kestmise ja sõpruse rõõmu.

Ütlesin, et mehed peavad rohkem tarkust ja tervist taga nõudma, et olla kauem oma naistele rõõmuks ja emadele uhkuseks.

Täna, kallid emad siin saalis ja saalist väljas, on sama mõte jätkuvalt oluline. Aga ta on veelgi asjakohasem kui aasta tagasi.

Paljud kaotavad neil päevil oma töö. See seab meie ette küsimuse: kuidas mõtestada ennast, kuidas leida oma väärtust siis, kui kõik see, mis seni on väärtuse pügalaid justkui joonistanud, on kadumas: varaline edukus, jõukuse kiirustav ahmimine; tung ja torm millegi järele, mis tänaseks on justkui virvatuli. Kui kõik see on juba kadunud või kadumas?

See on küsimus, millele ma vastaksin pereinimesena, mitte presidendina. Miks?

Püsivad väärtused ei kasva mitte majanduses, mitte tarbimises ega tootmises. Nad kasvavad mujal. Just peres, hingehariduses, usalduses. Kõik muu on selle tagajärg. Seda parem ja kindlam, mida tugevamad on meie alusväärtused.

Eesti ema õpetab lapsele juba väikesest peale kolme asja: ole sõbralik mängukaaslastega, ole tubli koolis ning käitu ausalt ja väärilt ligimestega ning nõua sama neilt.

Need on praktilised oskused. Nende väärtus kasvab ajaga. Heidame pilgu kas või tänasesse, kriisiaja Eestisse. Mida muud kui seda, et ole sõbralik mängukaaslastega, peame soovitama tänastele poliitikutele Riigikogus ja valitsuses.

Raske ja kitsas aeg toob tüli majja. Aga tüli ei too lahendust, see ei vasta ühelegi küsimusele, see ei tee olemist lahendamaks.

Nii vajamegi täna riigina just mõistmist ja hoolimist, mitte rinda kummi löövat oma õiguse tagaajamist.

Koolis tubli olemisest räägib tänane olukord tööturul. Tõsi, kriis ei säästa kedagi. Aga kellel on siiski veidi paremad võimalused selle tagajärgedega toime tulla: kas väljaõppinud raamatupidajal või kellelgi, kes jättis õppimise pooleli ja sööstis kiirel tõusuajal kõrget palka teenima ametisse, mida täna enam ei vajata?

Usun, et teate seda vastust isegi. Usun, et me oleme võimelised sellest õppima. See ei tee tänast õppetundi olematuks ja see kogemus on paljudele kindlasti talumatult valus.

Hädasolijad saavad sellega hakkama, kui me kaaskodanikuna ei unusta väärilt ja ausust. Kui me ei unusta kõike seda, mida ema meile õpetas.

Väärilt ei peitu varas. Väärilt väljendub selles, kuidas me üksteisest mõtleme ja millisel moel üksteisele silma vaatame. Kuidas me hoiame oma peret, oma lähedasi, oma ligimesi.

Me peame oma riiki suhtuma nagu oma peresse, sest see meil on ja teist meil võtta ei ole. Me oleme aastatega üles ehitanud süsteemi, mis aitab täna hädalistel toime tulla.

Tõsi, see süsteem võiks seista tugevamatel jalgadel. Aga ta aitab siiski paljudel toime tulla väarikust kaotamata. Saadakse ju väarikaks osalemise abil, mitte eiramise kaudu.

Kokku hoidmise tunne on see, mis teeb ühiskonna ja riigi tugevaks. Selliseks, mida nimetatakse uhkusega koduks. Meie riik pole veel valmis kodu. Aga ta on oma, hoolega tehtud ja armastusega hoitud.

Emad on selle kodu elu vaim.

Emad on see, kes toob meid, peresid, kokku, öeldes: „... ei ole paremaid, halvemaid aegu. On ainult aeg, milles viibime praegu...“

Saagem kokku ning saagem aru: see, mis toimub meie ümber täna, seda on juhtunud ka varem. Ja see kordub ka tulevikus. Peamine, mida me teha saame, on võtta maailma muutused vastu tugevamatena ja targemana.

Me emad on läinud ja toonud meid tagasi Siberist. Me oleme tulnud tagasi eksilist, me oleme tulnud rahva ja kultuurina tagasi hävitava surve alt.

Meie praegused mured on kõige selle kõrval küll väikesed, kuid kindlasti sama tõelised.

Ent ärme unusta, et meie olemise sügavamat osa – meie olemise röömu – ei saa tumestada tänased probleemid. Seda siis, kui me seda röömu ikka meeles peame ja üksteisele meelde tuletame.

Me peame täna taas kokku hoidma suure perena, sest just nüüd on selleks õige aeg. Me saame sellega hakkama, kui teeme nii, nagu ema on meid õpetanud.

Aitäh teile selle eest ja soovin teile ilusat emadepäeva oma laste ja lähedaste keskel.

[ERR video](#)